

slyn, som skulde bevirke Oprættelsen af en Sø- og Handelsret, nemlig speciel Saghyndighed, savnes ikke for Tiden med Hensyn til disse Sager. Derimod troer jeg rigtigt nok, at det andet Hensyn, en hurtigere Behandling af Sagerne, kunde ogsaa være af Bigtighed med Hensyn til Bezel-sager i det Hele, og derfor kunde det vistnok være rigtigt at henvise dem til Sø- og Handelsretten. Efter disse Betragtninger troer jeg ikke, at det vil være rigtigt at dele Bezel-sager i to Slags Sager, nemlig Bezel-sager mellem Handlende og Bezel-sager mellem Ikkehandlende eller Andre end Handlende, thi der er kun eet Slags Bezel-sager; enten Bezelen findes i Hænderne paa en Handlende eller paa en Landmand, er det eet Slags Sag, og det vilde ogsaa snart vise sig, at det vilde blive ganske vilkaarligt, om en saadan Sag kom for Sø- og Handelsretten eller for de ordinaire Retter; thi naar en Bezeleier syntes bedre om Sø- og Handelsretten, kunde han, naar Vedkommende ikke var Handlende, ved at lade den gaae over i en Handlendes Hænder, bringe Sagen for denne Ret, og syntes han bedre om den ordinaire Ret, kunde han ved blank Endossament bringe den derhen. Jeg troer derfor, at enten skal man lade alle Bezel-sager gaae ud fra den nye Ret, eller lade dem blive der; det Sidste var maaskee det praktiske Nigtigste, som jeg ogsaa gjerne vil stemme for. — Hvad § 15 angaaer, troer jeg, at det allerede følger af den, at man ogsaa udenfor Kjøbenhavn kan betragte Sø- og Handelsretten som Værnething for Sager, der høre under denne Ret, og at derfor et Tillæg i den Retning egentlig ikke er nødvendigt; men da dette dog uden Tvivl er Meeningen, kan det jo ikke skade at gjøre dette saameget tydeligere.

Med Hensyn til Behandlingen af Sagerne tillader jeg mig at gjøre opmærksom paa, at jeg ikke troer, at Forligsförhandlingen er bleven saaaen for bunden med Sagerne, som den burde være. Jeg tilskriver dette tildeels den Omstændighed, at i det første Udkast havde man aldeles opgivet at fordrø Forligsmægling i den Art Sager; men saaledes, som det nu er fremsat, kunde Forligsprøven let føre til en Forlængelse

af Sagerne, især dersom den skal gaae forud for en Besværing til Retten. Jeg skal ikke gaae nærmere ind derpaa, men jeg troer, at der ved anden Behandling bør søges tilvejebragt en saadan Förandring, at Forligsmægling ikke bliver til Hinder for den Hurtighed, som bør finde Sted i disse Sager. — Med Hensyn til den mundtlige Procedure, som her er søgt indført, er der blevet reist Indvendinger af de foregaaende Talere. Forsaavidt den første (Klein) af dem har villet gjøre gjældende, at Grundloven ikke paabød mundtlig Procedure i civile Sager, da skal jeg ikke videre gennemgaae de Grunde, som derfor ere anførte, thi jeg mener at hvis virkelig mundtlig Procedure i civile Sager er hensigtsmæssig, saa bør vi indføre den enten den er befalet ved Grundloven eller ikke. Det er dernæst blevet fremhævet, at den Procedure, som blev indført, ikke skulde være nogen reen mundtlig, men i det Væsentlige kun en skriftlig Procedure med et mundtligt Foredrag; selv om der imidlertid ikke var andet, troer jeg dog, at derved vilde være vundet Meget. For det Første vilde jo dette mundtlige Foredrag lede til en Dom, der fulgte langt hurtigere end de Domme, der nu affiges, hvortil Retterne kunne benytte 12 Uger, og ofte benytte mange Uger, og den mundtlige Förhandling hvormed Proceduren skulde slutes, vilde saaledes alene lede til en stor Förkortelse af Sagerne; men dernæst troer jeg, at begge de ærede Talere (Klein og D. Müller) have taget fejl, naar de mene, at de Skrifter, der skulle fremlægges i Retten, vilde lede til en skriftlig Procedure, saaledes som den nu finder Sted; det vilde vistnok være en urigtig Opfattelse af Lovforslagets Hensigt og af hvad der vilde være nyttigt for Sagerne. Skrifterne bør aabenbar ikke indeholde uden en ganske kort Fremstilling af det Factiske, en Fremstilling af Indsigelsen uden nærmere Udvikling og en Fremsettelse af Paastandene; den nærmere Udvikling maa forbeholdes det mundtlige Foredrag, og Acterne ville, altsaa ikke kunne vore op til det Omfang som de nu have, eller idetmindste ofte optage paa Grund af en meget vidtløftig Drøftelse af juridiske Spørgsmaal og tillige ved en Optagelse af Dmtale af mange mindre vigtige Omstændigheder som jeg troer, at netop den mundtlige Proce-